

Asia: VM151:00/2018

Lausuntopyyntö kansallisen tekoälyohjelma AuroraAI:n kehittämisen ja toimintasuunnitelmasta vuosille 2019-2023

1. Kohti ihmiskeskeistä yhteiskuntaa

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Suunnitelmassa on avattu AuroraAI:n konseptia monipuolisesti ja eri näkökulmista: kansalaisen, verkoston toiminnan ja investointien sekä organisaatioiden kyvykkyyksien osalta. Toisaalta perusteellisuus on hyvä, mutta siihen sisältyy merkittävä toteuttamisriski. Näkökulmien ja toimenpiteiden kirjo on laaja ja vastattavat kysymykset ja haasteet moninaisia. Tulosten saavuttamiseksi asiat on jaettava toteuttamiskelpoisiin kokonaisuuksiin ja priorisoitava.

2. AuroraAI-toiminta 2019-2023

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Suunnitelmassa on kuvattu se, mitä toimenpiteitä palveluverkostojen kehittämiseksi tarvitaan ja esitetään 100 MEUR rahoitusta. Kokonaisen palveluekosysteemin kehittäminen on monitahoinen ja haastava hanke.

Suunnitelmaa olisi paikallaan täydentää erityisesti sillä, miten muutosta johdetaan. Suurta muutosta ei voi johtaa verkostossa, vaan päätös- ja toimeenpanovalta tulee keskittää AuroraAI:n tuoteomistajalle. Kehittäminen tarvitsee selvät periaatteet ja reunaehdot. Ratkaisuille voi olla tarkoituksenmukaista sopia yhtenäiset kriteerit ratkaisujen käyttöönotolle.

Suuren ja monitahoisin muutoksen toteuttaminen edellyttää tarkkaa suunnittelua ja toimenpiteiden jakamista selviksi kokonaisuuksiksi. Koko järjestelyn kannalta välttämättömät edellytykset tulee tunnistaa ja toteuttaa ensimmäisenä.

Lisäksi toimenpiteet tulee ryhmitellä nykyistä analyyttisemmin ja pyrkiä ensinnä tunnistamaan verkoston kannalta välttämättömät edellytykset. Yksi keskeinen edellytys on juridinen viitekehys ja juridiset edellytykset siirtää tietoja eri toimijoiden välillä. Tätä varten tulee tunnistaa tietovirrat ja ratkaista tiedon välittämiseen tai jakamiseen liittyvät oikeudelliset kysymykset yleisen tietosuojasetuksen ja tiedon hallintaa sääntelevien kansallisten lakien pohjalta. Lisäksi verkostoon liittyvien yksityisten toimijoiden ratkaisut saada tietoja tulee selvittää.

3. Organisaatioiden kytkeytyminen ja toimeenpanon tuki

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Suunnitelmassa esitetty hiekkalaatikkomalli on erittäin kannatettava tapa käynnistää kokeilut ja testata tiedon siirtämistä eri toimijoiden välillä. Väestörekisterikeskuksen tehtävät on hyvin tunnistettu. Palveluverkostojen ja tiedonsiirtomallien kehittäminen edellyttää paljon teknistä, organisatorista ja oikeudellista valmistelua eri tasoilla ja eri organisaatioissa. Todennäköisesti suurin haaste on luonteeltaan organisatoris-psykologinen, joka edellyttää toimivaa johtamisjärjestelmää.

4. Yleiset huomiot, kommentit ja palaute

Klikkaa ja lisää otsikko avoimelle kysymykselle

Teknologiateollisuus pitää tärkeänä kehittää rakenteita ja ratkaisuja, jotka mahdollistavat tiedon tehokkaan hyödyntämisen ja julkisten palvelujen kehittämisen ihmiskeskeisesti. AuroraAI-ohjelman pitkäjänteinen kehittäminen on kannatettavaa; tiedon hyödyntämiseen perustuvilla ratkaisuilla on suuri tarve, jolloin kaikkien eduskuntaryhmien tulisi sitoutua niiden jatkuvaan kehittämiseen.

Mäkinen Jussi
Teknologiateollisuus ry